

possunt, sine eius fractione: non autem per modum cibi, & nutrimenti, quo autem pacto, hoc fieri debeat, audite.

79
Collatio-
nem feroti-
nā quis fa-
cere debet.

Vsus panis
in collatio-
ne ferotina
cōdēnatur.

Opinia
Nauarri
de collatio-
ne ferotina.

Collatio
quando non
est facien-
da, cōdem-
natur.

Quidquid
sumitur in
fraudem ie-
iunij pecca-
tum est.

Quantitas
collationis
in ieiunio.

Collationē
facere de
mane, qui-
bus licet.

Qui serō, absque aliquali cibi recreatione, dormitum ire potest, corpus a so-
lito sibi debito defraudando, erit maiori merito, qui autem sine aliquo cibo
minimē quiescere potest, vel quia dormire non potest, vel ob stomachi imbe-
cillitatem, vel naturæ debilitatem, vel similem alium defectum, aut ad vocem
conseruandā, quod intellige de his, qui ex officio canere tenentur, aut alia simili
necessitate, rationabiliter aliqua electuaria confectiones, vel panem dulcia-
rium, quæ ad nutriendum principaliter ordinata non sunt, licet nutriant, su-
mere possunt, vel ut fiti occurrant, vini poculum accipere, & si stomacho nō-
ceret, simpliciter sumptum, cum eo aliquos fructus, aut herbasumat, ne vi-
num solum stomacho supernatet: non autem panem sumi licet (præcipue
enim panis ad nutriendum est ordinatus) vnde finis ieiunij frustraretur, nisi
prædicti fructus, & herbæ, sine pane stomachum ieiunantis offenderent, quo,
in casu, sit modicum, vel consuetudo loci sumendi modicum panis, id permit-
tat, alias nullo pacto licet panem sumere, testē, D. Thom. Caieta. Petro de
Palud. Siluestro. Nauarro, & alijs, quibus supra. Hæc autem omnia consideran-
da sunt, hac mente, scilicet ad reparandam naturæ imbecillitatem, & ne potus
absolutē sumptus, stomacho noceat, vbi autem aliqua istarum occasio, aut
necessitatum non interuenit, non bene faceret, qui collationem ferotinam
sumeret, nec consuetudo sumendi illius, pro tuitione sufficeret, hæc enim con-
suetudo fundatur super illa ratione, scilicet per modum medicinæ fundendæ:
itaque vbi talis ratio, occasioque collationis ferotinæ fundendæ cessat, mini-
me est fundenda, ait Caietanus, fundatus super doctrina. D. Thomæ, & aliorum
Theologorum, casus conscientia magis delicatè tractantium, cum sit & ipsa
conscientia delicata: hæc inquam, Nauarri opinionis occasione, qui cap. 2. r.
num. 14. more legistarum, hæc grossiori modo pertransit, dicendo, cum ieiunia
Christiana, iure humano inducta sint, (intellige quo ad tempus, & mo-
dum obseruandi, vt supra) rationabili consuetudine præscripta, duriora,
& blandiora fieri possunt. hinc sequi videtur, vbi est consuetudo illam fa-
ciendi, etiam nulla necessitate currente (contra D. Thom.) sine peccato fieri
potest. Quam sententiam prædicare tutum non esset, multi enim hac oc-
casione moti, ieiunium frangerent, vt expertus sum: cum enim appetitus, &
necessitas sumendi cibi, sit naturalis, non facile discernat, & moderari potest id,
quod in talibus secundum rationem conuenit. Hinc excusationem accipiunt
simplices, & indocti, hæc cogitare non valentes, huiusmodi autem idiotæ ad-
monendi erunt, quem ad finem id facere debent. Si autem quis collationem fe-
cerit, antequam cibum concoxerit, vel malitia quadam, scilicet nutriendi cau-
sa, vel ad famem reparandam, ut illud incommodum non sentiret, & huius-
modi, proculbulo fieret in fraudem ieiunij: magno cum periculo illius frangen-
di: ieiunium enim est quid pœnale, qui autem vult ieiunare, & aliquid pœne
non sentire, verè ieiunare non vult: ideo dico, quidquid fit in fraudem ieiunij,
peccatum est, & tantus esse posset excessus in fraude, vt fit mortale, quia
esset fractio ieiunij. Vnde qui in collatione excederet in quantitate, sumendo
plus, quam solum est, ieiunium frangeret. Sed quantum est fumendum, dico,
quod in hoc itandum est laudabili consuetudini, ac attendenda est varietas
complexionum, quod enim uni est collatio, & ientaculum quoddam, alteri
erit tota cœna. Manè licet aliquid sumere, per modum medicinæ, sine fractio-
ne ieiunij, non tamen liceret collationem vesperti usitaram, tunc facere, & ves-
perti cœnare, ut non sentiret illud incommodum, scilicet incœnatum ire ad le-
ctum, est enim fruas, ut supra, nisi hoc fieret necessitate quadam, aut ali-
quam